

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНите НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ОСНОВНИОТ СУД СКОПЈЕ II СКОПЈЕ како првостепен парничен суд преку судијата како Претседател на совет и судиите поротници , како членови на советот, постапувајќи по тужбата на тужителот јд Скопје ул. , против тужениот ,

, за дискриминација, вредност на спорот 180.000,00 денари, по одржаната главна, јавна и усна расправа на ден 24.02.2016 година, во присуство на тужителот лично и полномошникот Софија Бојковска адвокат и полномошникот на тужениот Габриела Алчева , на ден 03.03.2016 година ја донесе и објави следната

ПРЕСУДА

Тужбеното барање на тужителката УСВОЈУВА.

од Скопје ДЕЛУМНО СЕ

СЕ УТВРДУВА дека тужениот го повредил правото на тужителката со нееднаков третман по основ на личен статус, семејна и брачна состојба односно бременост со прекинување на работниот однос на тужителката.

Се задолжува тужениот на тужителката да и го надомести износот од 50.000,00 денари на име надомест на нематеријална штета, како и да и ги надомести парничните трошоци во износ од 16.470,00 денари, во рок од 8 дена по приемот на пресудата под страв на присилно извршување.

Поголемото барање на тужителката за надомест на нематеријалан штета од досудената до предјавената , како и за надомест на парничните трошоци, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Тужителката на 17.04.2015 година поднесе тужба против тужениот заради кришење на правата од работен однос со што сторил дискриминација. Наведе дека тужителката била вработена кај тужениот со повеќе договори за вработување на определено време континуирано од 16.05.2014 година до 24.02.2015 година. Наведе дека со тужителката тужениот не склучил повторно договор за работа на определено време веднаш по дознавањето дека тужителката е бремена, за што морала да биде на боледување. Веднаш кога го известила работодавачот , тој без никакво образложение донел решение за престанок на работен однос. Со ваквата постапка тужениот извршил дискриминација, а тужителката претрпела нематеријална штета во вид на претрпен страв како резултат на психичкото вознемирување од престанокот на работниот однос. Предложи тужбеното барање да се усвои и тужениот да биде задолжен со парничните трошоци.

Докази предложи.

Трошоци предјави.

Во одговор на наводи на тужба тужениот наведе дека на тужителката не и бил

продолжен договорот на определено време поради намалениот отсек на работа и на тужителката и престанал работниот однос по истекот на рокот за кој бил склучен договорот за вработување на определено време. Истиот се противеше на доставување на докази за нови вработувања кај тужениот. Предложи тужбеното барање да се одбие како неосновано.

Докази предложи.

Трошоци предјави.

На одржаната расправа судот ги дозволи и изведе предложените докази и тоа: тековна состојба од ЦР, договоро за вработување на определено време, решенија за надомест за работа за мај и јуни 2014 година, анекси на договори, решенија за надомест за работа за јули август и септември 2014 година, извештај на специјалист, супспецијалист, оценка на привремена спреченост за работа, извештај за привремена спреченост за раб ота, решение за престанок на работен однос, приговор со доказ на прием на пратка, фискални сметки, наод и мислење на вешто лице, дијагноза и мислење за тужителката, конзилијарни мислења, извештаи на специјалист супспецијалист, оценки за привремена спреченост за работа, преглед за личен доход за месец февруари 2015 година кај тужениот, ја сослуша тужителката во својство на странка, па ценејќи го секој доказ посебно и сите докази заедно во смисла на член 7 и 8 од Законот за парнична постапка, ја утврди следната фактичка состојба:

Тужителката се вработила кај тужениот како продавач во една од продавниците во Скопје започнувајќи од 16.05.2014 година заклучно до 16.08.2014 година, кога потпишала спогодбено раскинување на договорот, а била ангажирана кај тужениот да работи за време на државни празници за што и биле исплаќани дополнителни дневници. На 25.07.2014 година тужителката со тужениот склучила договор за вработување на определено време во траење од 1 месец. Пред истекот на рокот за кој бил склучен договорот за вработување на определено време, тужителката и тужениот склучиле анекс на договор за период уште три месеци, на 26.08.2014 година, како и на 25.11.2014 година за период од уште три месеци. Во текот на работењето согласно последниот Анекс кон договорот за вработување од 25.11.2014 година тужителката останала бремена и поради компликации морала да отсуствува од работа. Била на боледување а работодавачот бил уредно и навремено известен. Иако тужителката требала да започне со боледување од 02.02.2015 година таа се до 09.02.2015 година кога започнала со а боледувањето. Од страна на лекарска комисија боледувањето е продолжено до 23.03.2015 година. Кога работодавачот дознал за состојбата на тужителката донел решение за престанок на работен однос на 20.02.2015 година бр.04-533. Во решението е наведено дека на тужителката и престанува работниот однос на 24.02.2015 година поради истек на договор за работа на определено време бр.04-2196/3-1 од 24.07.2014 година. Тужителката стапила во контакт со ди ректорката која телефонски ја известила дека тоа е нејзина конечна одлука и нема да и го продолжи договорот за вработување. Се обидела да стапи во контакт со генералниот директор меѓутоа не добила прием, а кога писмено се обидела да достави барање и било кажано дека вработените имаат наредба да не примаат ништо од неа.

Инаку од страна на тужениот доставен е преглед за личен доход за месец февруари 2015 година од кој судот утврди дека во Скопје само на тужителката и престанал работниот однос заклучно со 24.02.2015 година поради истек на рокот на договорот за определено време, а во февруари 2015 година кај тужениот засновале работен однос 6 работници.

Спорното прашање кое судот се впушти да го утврдува во предметниот спор е дали тужениот со непродолжувањето на договорот за вработување сторил директна дискриминација, односно дали и го повредил правото ~~на тужителката~~ на еднаков третман.

За да се утврди дискриминаторско разликување во третманот, мора да се утврди дека други лица, кои се во аналогна или релативно слична ситуација, уживаат поповолен третман, како и дека таа разлика е дискриминаторска. Согласно со Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи – членот 14, а изразено низ судската пракса на Европскиот суд за човекови права, дискриминацијата подразбира различен третман на лица во релативно слична положба или ситуација, без објективно и разумно оправдување. Постоењето на таквото оправдување мора да се цени во контекст на принципите кои нормално преовладуваат во демократските општества. Оттука, таквата разлика во третманот ќе биде оправдана доколку е сторена со легитимна цел, како и доколку има разумна пропорционалност помеѓу употребените средства и целта која се сака да се постигне. Следствено, дозволен е различниот третман кој се заснова на објективна оцена на различни фактички околности и кој, заснован на јавниот интерес, прави рамнотежа помеѓу интересите на заедницата и почитувањето на правата и слободите.

Од сите погоре наведени причини, судот оцени како во изреката, и тужбеното барање на тужителката делумно го усвои.

Според членот 1 од Протоколот 12 кон Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи, уживањето на секое право предвидено со закон ќе биде обезбедено без дискриминација врз било која основа, како пол, раса, боја, јазик, религија, политичко или друго мислење, национално или социјално потекло, имот, раѓање или друг статус.

Согласно со Законот за спречување и заштита од дискриминација, член 2, заштитата и забраната од дискриминација се однесува на сите физички и правни лица во процесот на остварување на правата и слободите гарантирани со Уставот и со законите на Република Македонија.

Согласно чл. 3 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, се забранува секоја директна или индиректна дискриминација, повикување и поттикнување на дискриминација и помагање во дискриминаторско постапување врз основа на пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална и телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба или која било друга основа која е предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор (во натамошниот текст: дискриминаторска основа).

Според член 6 од истиот закон, директна дискриминација врз дискриминаторска основа е секое неполоволно постапување, разликување, исклучување или ограничување кое како последица има или би можело да има одземање, нарушување или ограничување на еднаквото признавање или уживање на човековите права и основни слободи, споредено со третманот кој го има или би можело да го има друго лице во исти или слични услови.

Членот 14 од истиот закон, пак, ги регулира ситуациите кои нема да се сметаат за дискриминација, каде помеѓу останатото во став 1 точка 8 е предвидено дека нема да се смета за дискриминација определувањето ~~барање за минимална старост, професионално искуство или стаж во процесите на избор или во давањето определени привилегии поврзани со работењето, кога ова е објективно оправдано за постигнување на легитимна цел, а содржината на ова разликување не го надминува неопходното ниво потребно за остварување на целта.~~

Согласно Член 38 ст.1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ако странката во судска постапка тврди дека согласно со одредбите на овој закон и е повредено нејзиното право на еднакво постапување е должна да ги изнесе сите факти и докази кои го оправдуваат нејзиното тврдење. Докажувањето дека немало дискриминација паѓа на товар на спротивната странка.

Согласно чл. 189 ст.1 од Законот за облигационите односи, за претрпени физички болки, за претрпени душевни болки поради намалување на животната актиност, нагрденост, повреда на угледот, честа, слободата или правата на личноста, смрт на близко лице, како и за страв судот, ако најде дека околностите на случајот, а особено јачината на болките и стравот и нивното траење го оправдува тоа ќе досуди справедлив паричен надомест независно од надоместот на материјална штета како и во нејзиното отсуство.

Согласно чл. 189 ст.2 од ЗОО, при одлучувањето за барањето за надомест на нематеријална штета, како и за височината на нејзиниот надомест, судот ќе води сметка за значењето на повреденото добро и за целта за која служи тој надомест, но и за тоа со него да не им се погодува на стремежите што не се спојливи со неговата природа.

Во конкретниот случај судот утврди дека тужениот имал однесување кај кое постои намера да се дискриминира тужителката поради нејзиниот личен статус, семејна и брачна состојба односно бременост. На вакво однесување укажува фактот што тужениот наведува во одговор на тужба дека поради намален обем на работа кај тужениот на тужителката не и бил продолжен договорот за вработување на определено време, што е во директна спротивставеност со доказот - преглед за личен доход за месец февруари 2015 година кој го достави тужениот, а во кој самиот наведува дека во текот на месец февруари 2015 година, кога на тужителката не и е продолжен договорот за работа туку и е донесено решение за престанок на работен однос, 6 работници засновале работен однос кај тужениот. Судот смета дека доколку тужителката не била бремена со неа тужениот ќе склучел Анекс на договор за вработување на определено време и таа се уште би била во работен однос кај тужениот. По оценка на судот тужениот не докажа дека не превзел дејствија кои претставуваат дискриминација.

Поради нееднаквиот третман тужителката претрпела нематеријална штета во вид на претрпен страв поради нееднаквиот третман. Имено на 24.02.2015 година кога тужителката го добила решението за престанок на работен однос таа претрпела претрпен страв од силен интензитет пропратена со анксиозност со страшливи мисловни содржини за иднината и егзистенцијата за сопственото здравје и последиците од здравјето, лутина и револт кон раководството, промени во расположението со загриженост, срце биење, грчеви, болки во долниот дел од stomakot, а што пак влијаело врз интензитетот на стравот за сопственото здравје и последиците по здравјето, пореметување на сонот во вид на тешко заспивање. Утредента од 25.02.2015 година до денот на вештачењето за период од 4 недели тужителката трпела страв од среден интензитет.

Судот смета дека справедлив надомест за ставот од силен интензитет кој тужителката го трпела еден ден како и за стравот од среден интензитет кој тужителката го трпела за период од 4 недели е справедлив паричен надомест за претрпениот страв, поради што и го задолжи тужениот на тужителката на име надомест на нематеријална штета да и плати износ од 50.000,00 денари.

Поголемото тужбено барање на тужителката а со кое бара да се задолжи тужениот на име надомест на нематеријална штета да и плати уште 130.000,00 денари, судот го одби како неосновано, поради тоа што судот смета дека бараниот износ на тужителката наведен во тужбеното барање е превисоко поставен, како ид ека со таквото барање се погодува на стремежите што не се споиливи со природата и целта на надоместок на нематеријалната штета.

Одлуката за трошоците судот ја донесе согласно чл.148 ст.2 од ЗПП, па го задолжи тужениот на тужителката да и ги надомести парничните трошоци во износ од 16.470,00 денари, а кои се однесуваат за состав на полномошно 1.300,00 денари, за состав на тужба 3.900,00 денари, како и за застапување на 4 расправи од по 4.680,00 денари за едно, намалени за 50% со оглед на постигнатиот успех на тужителката во спорот, како и за судска такас за тужба 3.600,00 денари , такса за пресуда 800,00 денари и за трошоци за поштарина 110,00 денари.

Поголемото барање за надомест на парничните трошоци судот го одби како неосновано бидејќи составот на писмен трошковник не представува нужен трошок во постапката, бидејќи главната расправа е усна и полномошникот на тужителката можел да ги образложи трошоците на рочиштето кога е заклучена главната расправа, а воедно полномошникот на тужителката не достави докази за платено медицинско вештачење, за тековна состојба, а доставените докази за трошоци за поштарина се во износ од 110,00 денари.

ОСНОВЕН СУД СКОПЈЕ II СКОПЈЕ, ГРДБ № 618/19 од 03.03.2016 година.

Претседател на совет- судија,
, с.р.

ПОУКА: Против оваа одлука дозволена е жалба во рок од 8 дена по приемот на истата преку овој суд до Апелациониот суд Скопје.

НТ: Се задолжува тужителот да плати такса за одлука од 3.600,00 денари, се во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

ДН: за тужител - полномошник Софија Бојковска адвокат од Скопје,
на тужен